

**MANIFESTUL
PRIVIND CALITATEA SUPERIOARĂ A EDUCAȚIEI ÎN
DOMENIUL ISTORIEI,
PROTEJĂRII PATRIMONIULUI ȘI CETĂȚENIEI**

**15 PRINCIPII PRIVIND
RECUNOAȘTEREA CONTRIBUȚIEI DISTINCTE A ISTORIEI
LA DEZVOLTAREA TINEREI GENERAȚII**

PREVENIREA UTILIZĂRII ERONATE A TRECUTULUI

Complexitate – Multiperspectivitate – Gândire Critică

PRINCIPIUL 1

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie nu încearcă să impună un singur adevăr cu privire la trecut. Oricum, scopul acestora este de a aborda adevărul istoric, pe cât posibil, pe baza unor fapte reale și a dovezilor istorice clare și a tendinței către obiectivitate. Acestea creează condițiile înțelegerii realităților istorice pe baza mai multor interpretări și abordări și stimulează dorința de a cerceta aceste realități și de a le aborda din punct de vedere critic.

PRINCIPIUL 2

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie de-construiește miturile și prejudecățile din domeniul istoriei, abordând, dintr-o nouă perspectivă, imaginea tradițională cu privire la „mândrie și suferință,” și, astfel, sprijinind pe profesori și elevi să se aplece asupra propriilor raționamente și manifestări de tip cultural. Modelul tradițional este creat, pe de o parte, în jurul suferinței și, pe de cealaltă parte, a mândriei naționale, neglijându-se răul făcut altora și istoriile acelor zone, care nu sunt în legătură directă cu istoria națională.

PRINCIPIUL 3

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie determină afirmarea conștiinței cu privire la faptul că trecutul este privit diferit în funcție de cadrul general social, de vârstă, sex, de apartenența la comunități etnice, lingvistice și religioase diferite și care împărtășesc viziuni diferite despre lume. Acestea încurajează acceptarea ideii conform căreia popoarele și evenimentele trebuie evaluate în cadrul general determinat de valorile și epoca istorică corespunzătoare.

PRINCIPIUL 4

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie vizează abordarea responsabilă a aspectelor controversate și sensibile ale istoriei pentru a minimaliza impactul abordării istoriei doar dintr-o perspectivă politicizată asupra istoriei, dominată de prejudecăți și pentru a aduce la lumină natura complexă și multidimensională a istoriei. Acestea implică evitarea limbajului dușmănos, bazat pe subiectivism și pe emoții, promovând folosirea de concepte istorice imparțiale, fără o abordare fragmentată și curățată pentru a obține o imagine trandafirică a trecutului.

PRINCIPIUL 5

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie contribuie la promovarea pe termen lung a reconcilierii în societățile divizate, prin dezvoltarea abilităților privind empatia și de a nu fi de acord permanent cu interpretările cu privire la trecut fără a recurge la ură și violență.

PRINCIPIUL 6

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie recunosc faptul că importanța lor este legată de viața de toate zilele și provocările acesteia și de aceea, acționează pentru a sprijini pe elevi să înțeleagă lumea în care trăiesc și pentru a se orienta în viitor. Aceasta are ca urmare convingerea că studiul trecutului constituie un instrument ce joacă un rol important în formarea conștiinței politice și civice, în acest mod, aducând aproape studiul istoriei și al educației cetățenești ca două obiecte de studiu deopotrivă relevante.

PRINCIPIUL 7

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie favorizează introducerea perspectivelor globale și contribuie la multiplele dimensiuni ale studierii trecutului - în aspectele sale politice, sociale, economice, culturale și de mediu. Acestea includ studiul evenimentelor-cheie, dar și a abordării pe termen lung a unor teme importante, ca de exemplu: viața cotidiană, natura, genurile omului, drepturile omului, migrația oamenilor.

PRINCIPIUL 8

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie privesc o varietate de valori umane, credințe, atitudini și dispoziții, precum: democrația, toleranța, respectul pentru drepturile omului, înțelegerea reciprocă, coeziunea socială, solidaritatea, libertatea, curajul, șansele egale, responsabilitatea, dar și dragostea și prietenia. Totuși, acestea aduc în discuție și aspectele negative, ca de exemplu: stereotipiile, prejudecățile, aspectele părtinitoare, xenofobia,

rasismul, violența și ura, deoarece acestea din urmă sunt, de asemenea, parte a comportamentelor umane și a nevoii de a fi reflectate ca atare.

PRINCIPIUL 9

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie se adresează diversității în plan cultural, religios și lingvistic, fiind o modalitate de a consolida coeziunea socială și incluziunea și de a contribui la dialogul dintre culturi și religii.

PRINCIPIUL 10

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie utilizează conceptul de “istoria din jurul nostru “ ca un instrument puternic, cu scopul de a obține o înțelegere vie a trecutului și privesc patrimoniul ca o modalitate unică de a ajunge la cunoașterea trecutului, prin moștenirile de atins și de neatins ale acestuia.

PRINCIPIUL 11

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie se bazează pe competențe, care includ componente cognitive (cunoașterea), funcționale (aplicarea cunoașterii), personale (comportamentul) și etice (principii ce ghidează comportamentul). Acestea implică acordarea unei importanțe la fel de egale și achizițiilor privind cunoștințele adecvate privind contextul, abilități și atitudini, credințe, dispoziții și valori.

PRINCIPIUL 12

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie (1), precum competențele sociale și civice, cele privind conștiința și exprimarea din punct de vedere cultural, a învăța să înveți, competența digitală, spiritul de inițiativă și antreprenorial. Acestea se referă, de asemenea, la competențele transversale, ca de exemplu: gândirea critică, creativitatea, rezolvarea de probleme și adoptarea de decizii.

PRINCIPIUL 13

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie contribuie la dezvoltarea abilităților fundamentale ale gândirii și înțelegerea de concepte, ca de exemplu: înțelegere cronologică, importanță istorică, argumente provenind dintr-o sursă istorică primară, interpretare, cauză și consecință, schimbare și continuitate, comparare și extragere, empatie, fapt și opinie, aspecte părtinitoare și obiectivitate. Acestea vizează, de asemenea, concepte de fond, ca: sclavie, constituție, socialism, criză economică.

1) Așa cum au fost definite în Cadrul European de Referință din 2006 http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/II-

PRINCIPIUL 14

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie dezvoltă abilitatea de a înțelege și analiza problemele și evenimentele; abilitatea de a strânge, a organiza, a investiga și a evalua sursele istorice într-un mod logic și coerent, ceea ce duce la concluzii și la formularea de idei. Acestea sprijină, de asemenea, formarea unei ușurințe privind exprimarea clară, formulând, într-o modalitate concisă, idei și argumente.

PRINCIPIUL 15

Calitatea superioară a educației în domeniul istoriei și educația pentru cetățenie includ strategiile pedagogice și de evaluare ceea ce permite învățarea independentă, motivarea și angajarea, contribuind la afirmarea unui sens al responsabilității, o pasiune pentru implicare activă, preocuparea de a prelua inițiative și a stimula comunicarea și cooperarea. Acestea vizează dezvoltarea curiozității, a autonomiei de gândire, a unei gândiri libere, a unui spirit de cercetare și a abilităților de gândire independentă, de a rezista manipulării.

Traducere în lb. română
de
Mihai MANEA

2016